

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 decembrie 2014 și a sentinței Judecătoriei Cahul din 04 martie 2014, declarat în cauza penală de către inculpatul

Cebotari Daniel Alexandru, născut la 20 mai 1992, originar și domiciliat or. Cahul str. 31 August, 17 ap. 1

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 20.06.2013-04.03.2014
2. instanța de apel: 16.04.2014-01.12.2014
3. instanța de recurs: 13.06.2016 - 29.06.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 04 martie 2014, Cebotari Daniel Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost încasat de la Cebotari Daniel în beneficiul părții vătămate Stoica Nina, prejudiciul material cauzat în mărime de 12.792 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat, că la data de 28 mai 2013, în jurul orei 11.30, Cebotari D., având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. M. Eminescu din orașul Cahul, în regiunea magazinului „Rox-Mar”, profitând de faptul că automobilul „Volvo S-80”, cu n/î EH 7998 AK, nu era încuiat, a deschis ușa acestui automobil, din care în mod deschis a sustras bunuri ce-i aparțin lui Stoica Nina și anume: o geantă de dame, la preț de 250 lei, în care se aflau bani în sumă de 4.000 lei MD, 1.300 lei RON, 200 euro, un portmoneu la preț de 150 lei, obiecte cosmetice la preț de 300 lei, permisul de conducere pe numele lui Stoica Nina, pașaportul tehnic al automobilului și talonul de revizie tehnică. La observația martorului Șagan Valeriu de a se opri, Cebotari D. a fugit de la fața locului, cauzându-i părții vătămate Stoica Nina daună în proporții considerabile, în valoare totală de 12.792 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Cebotari D. a fost calificată *de drept* în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal și anume – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, prin care a solicitat casarea acesteia, invocând faptul că nu a săvârșit această infracțiune, iar la caz nu au fost efectuate expertize ale telefonului și a automobilului, nu a fost audiată în calitate de martor Cebotari Cristina, precum și martorii din mun. Chișinău pe nume Veceslav, Cristina, Lida, Veronica, Alexandr, care pot confirma faptul aflării sale în ziua comiterii infracțiunii la data de 25.05.2013 până la 29.05.2013 în mun. Chișinău, adresa o cunoaște vizual.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 decembrie 2014 a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat, că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că fapta reținută în sarcina inculpatului a avut loc și a fost săvârșită anume de Cebotari D., calificând corect acțiunile acestuia, în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, ținându-se cont de totalitatea de probe administrate cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

De către instanța de apel, nu a fost reținut argumentul inculpatului, precum că la examinarea cauzei nu au fost efectuate careva expertize, fiind considerat unul declarativ și formal, deoarece însăși apelantul nu a cerut efectuarea expertizelor la urmărirea penală și la judecarea cauzei în prima instanță, iar în cererea de apel nu se specifică concret expertiza, ce consideră că urmează a fi petrecută sau obiectivele ce urmează a fi puse în fața expertului, din care motiv instanța de apel a fost în imposibilitate de a determina domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau altui domeniu pentru care sunt necesare cunoștințe speciale și care anume circumstanțe se pretind a fi constatate prin intermediul acestui mijloc de probă.

La fel, nu a fost reținut nici argumentul inculpatului, precum că martori: Cebotari Cristina, Slavic, Cristina, Lida, Veronica și Alexandr ar putea confirma faptul că în timpul infracțiunii dânsul nu s-a aflat în or. Cahul, ci în or. Chișinău. Inculpatul la judecarea pricinii în prima instanță nu a invocat necesitatea administrării probelor cu martori, preferând să păstreze tăcerea. Respectivul argument, fiind invocat doar în instanța de apel și a fost formulat de apelant într-o manieră, ce exclude orice posibilitate de a cita pretinsele persoane, deoarece nu a fost indicat în cererea de apel și nici în ședința instanței de apel pe parcursul a mai bine de 8 luni de la depunerea apelului, deoarece inculpatul nu a putut comunica date despre identitatea persoanelor Cebotari Cristina, Slavic, Cristina, Lida, Veronica și Alexandr sau domiciliul acestora, cu toate că nu a fost limitat de a contacta cu rudele și i-a fost asigurată apărare reală - motive pentru care a fost respinsă respectiva cerere a inculpatului, Cebotari D., de administrare a probelor cu martorii.

Totodată, instanța de apel a menționat, că martorul Șagan V. a făcut declarații consecutive în cadrul urmăririi penale și la judecarea cauzei în prima instanță, din care rezultă că dânsul a fost martorul ocular al săvârșirii de către inculpatul Cebotari D. a infracțiunii și chiar a încercat să-l oprească pe inculpat. La fel și martorul Reuțcaia A. a făcut declarații consecutive în cadrul urmăririi penale și la judecarea cauzei în prima instanță, din care rezultă că respectivul martor l-a văzut și anterior

de ziua infracțiunii pe inculpatul Cebotari D., iar în ziua săvârșirii infracțiunii - 28.05.2013, nu doar l-a văzut pe inculpat lângă blocul în care locuiește și care este în nemijlocita apropiere de locul infracțiunii, dar a și discutat puțin cu inculpatul.

În opinia instanței de apel, nu există careva motive de a pune la dubii capacitățile martorilor Șagan V. și Reuțcaia A. de a reține și reproduce veridic evenimentele.

Instanța de apel a considerat, că informația culeasă în mod procesual din memoria telefonului mobil, anexat la cauză în calitate de corp delict, nu conține elemente certe de identificare a personalității infractorului, însă circumstanțele în care a fost săvârșită fapta, cum infractorul în persoana inculpatului a fost identificat anume cu ajutorul informației din memoria telefonului respectiv și ulterior inculpatul a fost recunoscut de martori, arată cu un grad convingător și fără dubii, că infracțiunea a fost săvârșită anume de inculpatul, Cebotari D. Afirmând că poziția sa și propriile declarații ar fi defavorizate de faptul, că anterior a fost judecat pentru jafuri, apelantul provoacă o exagerare a importanței acestor circumstanțe. Instanța de apel a notat, că trecutul inculpatului este tangent de sustragerile prin jaf și escrocherie a bunurilor altor persoane (dânsul a fost condamnat pentru astfel de fapte) și acest fapt ar trezi chiar și la o terță persoană interesul de a cunoaște dacă Cebotari D. mai este sau nu în afara acestei activități, nemaivorbind de organele de poliție, ce au menirea de a combate fenomenul. Însă, în viziunea instanței de apel aceste circumstanțe nici pe departe nu au fost determinante pentru a decide asupra vinovăției inculpatului privind fapta imputată, deoarece hotărârea primei instanțe este bazată pe un cadru de probe, ce au fost apreciate în ansamblu și care indică asupra unei ferme convingeri, că fapta a fost săvârșită de Cebotari D. cu vinovăție.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a apreciat, că prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei ce atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

6. Hotărârile judecătorești adoptate la caz sânt atacate cu recurs ordinar de către inculpat, prin care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie acordată încă o șansă și posibilitatea de a se resocializa.

În motivarea recursului declarat a invocat, că se căiește de cele săvârșite, nu a avut posibilitate de a restitui paguba pricinuită, deoarece cheltuiuse mijloacele financiare sustrase, dar este de acord să restituie prejudiciul cauzat părții vătămate.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, considerând că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece la stabilirea pedepsei instanța s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal. Totodată, a menționat că inculpatul a omis termenul de declarare a recursului ordinar, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Din actele dosarului rezultă, că decizia instanței de apel adoptată la data de 01 decembrie 2014, în prezenta cauză, a fost pronunțată integral la data de 16 ianuarie 2015, însă potrivit actului din aceeași dată (f.d. 283 v. 1) inculpatul Cebotari D., a refuzat să primească copia acestei decizii pronunțate integral.

Ulterior, potrivit scrisorii de însoțire din data de 21 ianuarie 2015, de către instanța de apel a fost expediat în adresa Penitenciarului nr. 5 Cahul, copia deciziei integrale din 01 decembrie 2015, tradusă în limba rusă, pentru a fi înmănată inculpatului Cebotari D. (f.d. 289 v. 1). Potrivit actului din 23 ianuarie 2015, întocmit de către colaboratorii administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul, unde își executa pedeapsa inculpatul Cebotari D., ultimul a refuzat să semneze pentru primirea deciziei integrale adoptată de instanța de apel, în cauza acestuia, tradusă în limba rusă (f.d. 290 v. 1).

Prin urmare, Colegiul penal atestă că inculpatul, a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel la data de 24 mai 2016, fapt confirmat prin amprenta ștampilei de intrare a oficiului poștal aplicată pe plic (f.d. 4 v. 2).

Colegiul penal menționează, că termenul de 30 de zile pentru declararea recursului ordinar, urmează a fi calculat începând cu data de 24 ianuarie 2015, ziua următoare de la care administrația penitenciarului, unde își executa pedeapsa inculpatul Cebotari D., i-a înmănat copia deciziei integrale a instanței de apel, tradusă în limba rusă, pe care o posedă ultimul. Cu toate că, inculpatul sub propria răspundere a refuzat primirea acesteia, respectiv termenul de atac cu recurs ordinar în prezenta speță, în conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, se epuizează la data de 23 februarie 2015, pe când inculpatul a depus recurs ordinar, abia la data de 24 mai 2016, adică după expirarea termenului de 30 zile pentru depunerea acestuia, aproximativ peste 1 an și 3 luni.

Instanța de recurs relevă, că potrivit materialelor cauzei, instanța de apel a pronunțat integral decizia în prezența inculpatului, ulterior instanța de judecată i-a expediat și copia hotărârii adoptate, tradusă în limba rusă, pe care acesta o posedă, însă inculpatul a refuzat primirea hotărârii judecătorești a instanței de apel, cât și a traducerii acesteia, astfel asumându-și responsabilitatea pentru realizarea dreptului de atac asupra deciziei nominalizate, chiar și în cazul refuzului de a primi decizia integrală și traducerea acesteia, inculpatul urma să dea dovadă de diligență la

realizarea dreptului său de a ataca hotărârea instanței de apel, cu care probabil putea să nu fie de acord.

În conformitate cu prevederile alin. (2) art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal conchide, că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către inculpat a fost depășit, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 decembrie 2014, de către inculpatul **Cebotari Daniel Alexandru**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 29 iunie 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie